

Alfons Moré, prohom saltenc

Text > JOSEP PASTELLS

«**P**er als saltencs sempre serà l'home que millor sabia donar injeccions [...]. Sabia que tant als grans com als petits això que els punxin el cul no els agradava gens. Per això, ho feia amb tota la delicadesa del món i sense presses.» Aquestes paraules de Guillem Terribas al pròleg de l'obra que ressenyem aquí descriuen Alfons Moré Paretas (1930-2001) en la faceta d'ATS i ajuden a entendre millor la seva vocació de servei en l'àmbit polític. La biografia d'Alfons Moré, escrita pel periodista Albert Requena López (Ribes de Freser, 1957), aprofundeix en aquests aspectes i, basant-se en més de cinquanta testimonis i en la transcripció de cartes i documents, repassa amb tot luxe de detalls els moments fonamentals de la vida del prohom saltenc.

Malgrat ser el primer llibre d'Albert Requena, la prosa acurada i l'encert de l'estructura li permeten bastir-ne un perfil ortodox i alhora interessant; a mesura que s'avança en la lectura, produeix la impressió d'un descobriment progressiu, d'un desenvolupament natural dels elements. La biografia, que inaugura la col·lecció «Gent de Salt», és el producte d'una feina ingent, feta amb ordre i rigor, però l'autor no renuncia a l'amenitat ni als tocs literaris. En el primer capítol, per exemple,

relata que el vespre del 25 d'agost de 1930, el dia abans de néixer Moré, la seva mare «s'entretenia amb els veïns a mirar el cel i veure com els Perseïds o llàgrimes de Sant Llorenç creuaven el firmament». I a final de gener de 1939, quan els bombardejos prop de Salt van provocar que el pare d'Alfons Moré se l'endugués de la vila per buscar refugi a la muntanya, concretament a Can Soms, als afores de Sant Gregori, «la boira era tan espessa que els plàtans centenaris que hi ha des de casa fins a la Torre Mirona amb prou feines es veïen», recordava molts anys després el mateix Alfons en una carta al seu net.

El llibre, ric en fotografies i en dades cronològiques, aprofundeix en la formació i en la vida laboral d'Alfons Moré. També parla de les seves aficions (va jugar a futbol i a bàsquet, li agradaven la música clàssica i les excursions amb moto, col·leccionava quadres dels pintors de Salt) i dedica una atenció preferent a la família i a l'activitat política a Salt —on va tenir un paper vital en la lluita per recuperar la independència— i a Girona. Requena també reivindica la importància del llegat de Moré: a més de promoure la racionalització del model de serveis socials a Girona, fent èmfasi en la millora de la vida de la gent gran i dels infants, va

REQUENA LÓPEZ, Albert.

Alfons Moré Paretas:

26-08-1930 | 16-12-2001.

Salt: Ajuntament de Salt;

Diputació de Girona, 2025. 146 p.

(Gent de Salt. Biografies; 1)

impulsar l'ajuda i el suport als municipis i la implantació del Servei de Famílies Acolloïdores, i va tenir un paper rellevant en la creació del complex de Les Bernardes, el projecte de Les Vetes i la modernització de Càritas a Salt.

Els reconeixements que va rebre en vida (destaquen el de fill predilecte de la vila i la medalla al Mèrit en el Treball) i els pòstums (batejar amb el seu nom una via ampla del sector del Mas Masó i el segon centre d'assistència primària de Salt) tanquen una biografia equilibrada i objectiva, de molt bon llegir.

I el bisbe Cartaña va prohibir *Gilda*

Text > DANI VIVERN

Les actuals tendències polítiques «autoritàries» dins de democràcies aparentment sòlides són un dels eixos de debat més vius en els mitjans i les xarxes socials. Ara bé, qualificar-les sistemàticament amb el paspartú de «feixistes» no aporta gaire claredat a l'anàlisi del fenomen. De la mateixa manera, qualificar de «neofranquistes» les posicions més conservadores que sorgeixen a casa nostra és tan inexacte com definir el franquisme des d'un únic punt de vista. Ja durant els seus anys de vigència oficial (n'hi ha que diuen que encara és vigent en

segon pla) hi hagué analistes que el van considerar de diverses maneres —nazisme, feixisme, règim autoritari, tecnocràcia cristiana—, segons les tendències de cadascun i l'evolució pròpia del règim. Sigui com sigui, el franquisme encara ven, interessa i genera passions de tot signe i color.

Precisament per l'abundor d'estudis; assajos; articles; reportatges; records familiars; referents literaris, polítics, religiosos i culturals, tota persona interessada en aquell període s'arrisca a perdre el fil entre centenars de milers de dades i informacions. I,

per això, és benvingut aquest treball, *El franquisme a Girona*, que centra en la nostra ciutat l'entramat que hi va fer sorgir el règim sortit de la Guerra Civil de 1936-1939, i que perdurà fins a finals dels anys setanta. I amb seqüeles més enllà, per a alguns.

Un sextet d'autors, coordinats per Lluís Serrano, han explicat els efectes més rellevants que aquell règim va tenir a la nostra ciutat. Josep Clara, Maximiliano Fuentes, Pere Guanter, Joan Vicente, Narcís Selles i Xavier Carmaniu han fet un notable esforç de condensació i didacticisme per explicar temes